

Nieuwsflash – November 2025

West-Nijlvirus - Detectie van het West-Nijlvirus (WNV) in België bij wilde vogels

Het West-Nijlvirus (WNV) is voor het eerst op Belgisch grondgebied bij wilde vogels aangetroffen. Er worden stalen genomen bij wilde vogels die in revalidatiecentra terecht komen, in het kader van het project One Health for Surveillance (OH4S), dat wordt gefinancierd door de Europese Unie en uitgevoerd door Sciensano in samenwerking met de Universiteit van Luik en de drie gewesten. In stalen genomen in augustus van twee kauwen en een kraai gevonden in de provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant, werd met PCR het virus aangetoond. Deze observatie past in de geleidelijke uitbreiding van WNV naar noordelijker gelegen regio's. In buurlanden zoals Nederland, Frankrijk en Duitsland is al eerder circulatie vastgesteld. Het monitoren van vogelpopulaties is essentieel om signalen van virale activiteit vroegtijdig op te sporen. Het risico op overdracht naar de mens wordt momenteel als laag ingeschat. Er hoeven voorlopig geen maatregelen te worden genomen, maar deze resultaten onderstrepen het belang van paraatheid voor nieuwe detecties bij vogels in het komende seizoen en voor mogelijke humane gevallen. De [Risk Assessment Group – Veterinary – Emerging Zoonoses \(RAG-V-EZ\)](#) heeft een beoordeling gemaakt van het risico voor de diergezondheid (wilde vogels, gedomesticeerde vogels en paarden), die u [hier](#) kunt raadplegen. Een [infobrief](#) werd gestuurd naar de neurologen, intensivisten en infectiologen.

Epidemiologische update over luchtweginfecties

In het laatste [wekelijkse bulletin over acute luchtweginfecties \(week 43\)](#) heeft de Risk Assessment Group (RAG), onder meer op basis van de tool 'Respi-radar', aangegeven dat de epidemiologische situatie op 'groen' blijft staan. De meeste indicatoren dalen of blijven stabiel op een laag niveau. De indicatoren voor syndromale surveillance dalen. De indicatoren voor SARS-CoV-2 zijn stabiel of dalen. Wat influenza en het respiratoir syncytiaal virus (RSV) betreft, blijven de indicatoren op basisniveau. Op [internationaal](#) niveau is er een afname van de verspreiding van SARS-CoV-2 in de EU/EER. De verspreiding van RSV en het influenzavirus blijft op een zeer laag niveau.

Doe mee: onderzoek naar kinkhoestvaccinatie tijdens de zwangerschap

De vaccinatiegraad tegen kinkhoest tijdens de zwangerschap in België vertoont grote verschillen tussen de gewesten: 85% in Vlaanderen, 39% in Wallonië en 31% in Brussel (meest recente cijfers uit 2019). Om beter inzicht te krijgen in mogelijke drempels voor vaccinatie, organiseert Sciensano een korte bevraging bij huisartsen en gynaecologen die actief zijn in de prenatale zorg in België. [Neem deel](#) (invullen duurt minder dan 5 minuten) en deel de vragenlijst binnen uw netwerk. Bedankt!

Mpox – autochtone transmissie van clade Ib in Europa

In oktober 2025 rapporteerden verschillende landen in de EU/EEA gevallen van infectie met het mpox virus (MPXV) clade Ib bij mannen zonder reisgeschiedenis: Spanje (1), Italië (2), Portugal (1) en Nederland (1). Alle gevallen hadden milde symptomen met start symptomen tussen 16 september en 7 oktober. Sommigen rapporteerden seksuele contacten met andere mannen. Eén van de vier gevallen waarvoor informatie over de vaccinatiestatus beschikbaar was, was gevaccineerd. De 30 MPXV clade I infecties die voorheen in de EU/EEA gerapporteerd werden, waren importgevallen of hadden een link met importgevallen. De recente gevallen suggereren dat er transmissie optreedt in seksuele netwerken van mannen die seks hebben met mannen (MSM). Volgens een [risicobeoordeling van het ECDC](#), is het risico op infectie met MPXV clade Ib matig voor MSM en laag voor de algemene bevolking. Het is waarschijnlijk dat er nog infecties onder MSM in de EU/EEA zijn die niet gedetecteerd werden. De [risk assessment voor België](#) wordt momenteel uitgevoerd. Elk geval van mpox infectie moet [gemeld worden](#), zodat de bron kan worden opgespoord. Er wordt bijvoorbeeld nagegaan of de index gereisd heeft tijdens de incubatieperiode of contact had met iemand die heeft gereisd. Daarnaast worden ook contacten opgelijst (eventueel post-exposure vaccinatie van hoog-risicocontacten). Typering van de clade gebeurt in het [Instituut voor Tropische Geneeskunde](#).

Menselijke gevallen van aviaire influenza A(H5): update van de wereldwijde situatie, oktober 2025

In [oktober 2025](#) werden nieuwe menselijke gevallen van aviaire influenza A(H5) gemeld. Een driejarig meisje in Cambodja (A(H5N1)) en een vrouw van in de twintig in Mexico (A(H5)) raakten besmet nadat ze in contact waren gekomen met zieke of besmette vogels. Beide gevallen werden onderzocht en er werd antivirale profylaxe toegepast bij personen die in contact waren geweest met de zieken. Wereldwijd zijn sinds 2003 bijna 1 000 gevallen van influenza A(H5N1) bij mensen gemeld (≈48 % sterfte), zonder duurzame overdracht van mens op mens. Het ECDC schat het algemene risico voor de bevolking laag in, maar benadrukt de noodzaak om beschermende maatregelen te nemen bij het omgaan met besmette vogels of materialen. In België, neemt de ratio van positieve wilde vogels met hoogpathogene H5 die via de passieve surveillance in vogelopvangcentra worden gedetecteerd toe. Daarnaast werden twee uitbraken vastgesteld in kippenbedrijven in Vlaanderen en één in Wallonië. Bij detectie van hoogpathogene H5-virussen bij vogels voert het [Departement Zorg](#) een risico-evaluatie uit bij blootgestelde personen, met de mogelijkheid tot vrijwillige testing tot twee weken na blootstelling.

Wereld Meningitis Dag: focus op meningokokken

Op 2 oktober was het Wereld Meningitis Dag, ter herinnering aan de doelstelling van de WHO om de ziekte tegen 2030 uit te roeien, via [een actieplan](#) opgebouwd rond 5 pijlers: preventie; diagnose en behandeling; surveillance; ondersteuning van getroffen personen; en belangenbehartiging en engagement. Wat meningokokken betreft, zijn invasieve infecties in België sterk afgenomen sinds de introductie van het MenC- en vervolgens het MenACWY-vaccin in het vaccinatieschema. De Hoge Gezondheidsraad beveelt daarnaast het [MenB-vaccin aan voor kinderen, op individuele basis](#). Naast vaccinatie blijft het systematisch opsturen van stammen of klinische stalen naar het [Nationaal Referentiecentrum \(NRC\)](#) essentieel om de circulerende serogroepen te monitoren, mogelijke epidemieën op te sporen en om na te gaan of de gebruikte vaccins beschermen tegen de circulerende stammen. Indien de klinische diagnose een bacteriële meningitis suggereert, maar er geen stam kan worden geïsoleerd, mag het lumbaal vocht en/of bloed van de patiënt worden opgestuurd naar het NRC om de veroorzakers van meningitis (*Haemophilus influenzae*, *Streptococcus pneumoniae*, *Neisseria meningitidis* en *Listeria monocytogenes*) te identificeren.